

Varhaiskasvatusyksikkö Laajasuo-Tonttula 2018-2019

Helsinki

Varhaiskasvatuksen toimintasuunnitelman laatiminen

Yksikön toimintasuunnitelma perustuu Opetushallituksen antamiin varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin sekä Helsingin kaupungin varhaiskasvatussuunnitelmaan (varhaiskasvatuslautakunta 16.5.2017)

Toimintasuunnitelmassa kuvataan, miten varhaiskasvatusta toimipisteessä tai yksikössä pedagogisesti käytännössä toteutetaan. Toimintasuunnitelma on ytimekäs käytännön varhaiskasvatustoiminnan kuvaus.

Yksikön toimintasuunnitelma laaditaan toimintakaudelle ja siihen kirjataan toimintakauden varhaiskasvatuksen painopistealueet ja kehittämiskohteet.

Jokaiselle lapselle laaditaan yhdessä perheen kanssa Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma.

Ryhmäkohtainen toiminnan suunnittelu perustuu lapsen varhaiskasvatuksen suunnitelmaprosessista saatuun tietoon, yksikön toimintasuunnitelmaan, Helsingin varhaiskasvatussuunnitelmaan sekä Vasu perusteisiin.

Työtämme ohjaavat yhteiset arvot

Helsinkiläinen varhaiskasvatus perustuu Vasu-perusteissa määritellyille arvoille sekä [Helsingin kaupungin strategiaan 2017-2021](#)

Vasuperusteissa määritellyt arvot:

- Lapsuuden itseisarvo
- Ihmisenä kasvaminen
- Lapsen oikeudet
- Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja moninaisuus
- Perheiden monimuotoisuus
- Terveellinen ja kestävä elämäntapa

Lapsen varhaiskasvatuksen aloittaminen

Lapsen varhaiskasvatus aloitetaan tutustumisjaksolla, josta sovitaan huoltajien kanssa, yleensä noin viikko. Tutustuminen tapahtuu yhdessä huoltajan kanssa. Tutustumisjakson aikana käydään aloituskeskustelu, jossa huoltajat kertovat lapsestaan, hänen tavoistaan ja tottumuksistaan.

Lapsen siirtyessä toiseen ryhmään, käydään siirtokeskustelu ryhmien opettajien kesken. Lapsi tutustuu uuteen ryhmään kulloinkin sovitulla tavalla, esimerkiksi hän käy leikkimässä uudessa ryhmässä.

Lapsiryhmät muodostetaan keväällä ja se pohjautuu lasten ikään, kehitystasoon ja lasten välisiin ystävyyssuhteisiin. Ryhmien välillä on paljon yhteistyötä ja yhteistä toimintaa. Toimimme pienryhmissä, näin voimme paremmin huomioida lasten yksilölliset tarpeet.

Oppimisympäristö

Kaiken pohjana on lämmin vuorovaikutus, jonka avulla luomme sellaisen ilmapiirin, jossa lapset uskaltavat kysyä ja ilmaista itseään vapaasti – tunteiden näyttäminen on sallittua; autamme lapsia tunteiden sanoittamisessa ja käsittelyssä.

Sovimme yhdessä hyvän kaveruuden pelisäännöt, opettelemme lasten kanssa itsesäätelyä, neuvottelutaitoja, sekä ristiriitojen tunnistamista ja ratkaisemista rakentavasti.

Toimimme johdonmukaisesti, jolloin lapset voivat kokea olevansa turvassa ja heillä on rauha omiin leikkeihin ja toimiin.

Suunnittelemme toiminnan siten, että kaikilla ryhmillä on mahdollisuus käyttää sekä sisä- että ulkotiloja monipuolisesti.

Muokkaamme oppimisympäristöä lasten mielenkiinnon mukaisesti, heidän työnsä, valokuvat ja muut dokumentit ovat merkittävä osa oppimisympäristöä.

Toimintavälineet pysyvät kunnossa, ne löytyvät tarvittaessa ja lasten on helpompi aloittaa leikit ja muu toiminta, kun opetamme heitä pitämään huolta ympäristöstä ja järjestyksestä; lapset osallistuvat, aikuiset vastaavat.

Tärkeä osa oppimisympäristöä ovat myös lähialueiden metsät ja puistot sekä kirjastot ja muut Helsingin tarjoamat kulttuuripalvelut.

Lapsen Vasu toiminnan suunnittelussa

Laajasuolla ja Tonttulassa laaditaan vuosittain jokaiselle lapselle Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma (lapsen vasu). Ryhmän opettaja käy keskustelun yhdessä huoltajien kanssa. Keskusteluun valmistaudutaan tiimissä lasta havainnoimalla, keskustelemalla havainnoista, lapsen vahvuuksista sekä mielenkiinnonkohteista. Huoltajat valmistautuvat keskusteluun miettimällä lapsen vahvuuksia. Lapsen osallisuus suunnitelmaan tulee havaintojen, haastattelujen ja keskustelujen kautta. vasukeskustelussa sovitaan tavoitteet toiminnalle. Lapsen vasu perustuu aina edellisen suunnitelman arviointiin.

Lasten vasuissa sovittujen tavoitteiden pohjalta tehdään ryhmän toiminnan suunnitelma. Toimintakauden aikana tiimeissä arvioidaan ja tarkastellaan tavoitteita säännöllisesti. Arviointi kohdistuu aina ryhmän toiminnan ja pedagogiikan arviointiin.

Lapsen vasun arviointikeskustelu käydään keväisin huoltajien kanssa. Toimintakauden aikana arvioimme suunnitelmaa myös päivittäisissä kohtaamisissa.

Digitalisaation tupa-tavoite varhaiskasvatuksessa

Tavoitteenamme on henkilöstön digiosaamisen lisääminen ja osaamisen jakaminen niin varhaiskasvatusalueellamme kuin Laajasuolla ja Tonttulassa. Jaamme digiosaamista alueen yhteisissä foorumeissa ja samalla huolehdimme, että uusi osaaminen jaetaan omaan yksikköön työntekijöiden käyttöön. Jaamme tietotaitoa ja hyviä käytänteitä yksikön sisällä henkilökunnan kokouksissa, tiimipalavereissa ja mahdollistamme koulutuksissa käynnin.

Varhaiskasvatusalueellamme hyviä käytänteitä jaetaan koulutuksissa ja mm yhteisessä digikansiossa

Digilaitteet jaetaan tasapuolisesti talossa ja pidetään huoli, että ne ovat myös lasten saatavilla. Pyrimme lisäämään yksikkömme digilaitteiden määrää Kaskon suunnitelman mukaisesti.

Toimintakulttuuri

Henkilöstö on läsnä ja lasten saatavilla – havainnoimme lapsia systemaattisesti eri tilanteissa ja kuuntelemme herkällä korvalla heiltä tulevia aloitteita.

Tiedostamme, että tapamme olla vuorovaikutuksessa toimii mallina lapsille.

Tasa-arvokasvatus ja sukupuolisensitiivisyys ovat työmme perustana – tuemme myönteisellä ja kannustavalla vuorovaikutuksella lapsen kehittymistä, jolloin lapsi saa kokemuksen, että hänet hyväksytään omana itsenään.

Työyhteisön jäsenenä olemme yhdenvertaisia ja yhteistyömme huoltajien kanssa on arvostavaa ja avointa - turvallisessa yhteistyössä voimme käsitellä vaikeitakin asioita.

Leikki ja sen merkitys

Leikkiin kannustavassa toimintakulttuurissa tunnustetaan leikin merkitys lapsen hyvinvoinnille ja oppimiselle. Henkilöstö tunnistaa leikkiä rajoittavia tekijöitä ja kehittää leikkiä edistäviä toimintatapoja ja oppimisympäristöjä. Lapsilla ja henkilöstöllä on mahdollisuus kokea yhdessä tekemisen ja leikin iloa

Olemme läsnä ja annamme lapsen leikille ja leikki-ideoille tukea ja kannustusta ja siten osoitamme pitävämme lapsen toimintaa merkityksellisenä

Kannustamme lasta kiinnostumaan erilaisista leikeistä ja leikkivälineistä ja rohkaisemme lasta liittymään yhteisiin leikkeihin ja erilaisiin leikkiryhmiin.

Osallistumme leikkeihin ja siten ohjaamme niitä, myös autamme lasta tarvittaessa leikin aloituksessa – miten ottaa kontaktia toiseen lapseen ja yhdessä sopia leikeistä.

Kannustamme lapsia pitkäkestoiseen leikkiin, tarvittaessa rikastutamme leikkejä tuomalla uutta sisältöä esimerkiksi erilaisilla leikkivälineillä, tarinoilla ja hahmoilla.

Leikimme lasten kanssa myös ulkoleikkejä ja mahdollistamme metsäleikit säännöllisillä metsäretkillä.

Liikuntaleikit ulkona ja sisällä ovat tärkeä osa toimintaa.

Havainnoimme leikkejä ja siten saamme tietoa ja pohjaa yhteisen toiminnan suunnitteluun

Laaja-alainen osaaminen

Varhaiskasvatuksessa luodaan pohjaa lasten laaja-alaiselle osaamiselle. Laaja-alainen osaaminen muodostuu tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon kokonaisuudesta. Osaaminen tarkoittaa myös kykyä käyttää tietoja ja taitoja sekä toimia tilanteen edellyttämällä tavalla.

Kannustamme lapsia aktiiviseen tutkimiseen ja oppimiseen - emme anna kysymyksiin valmiita vastauksia vaan ohjaamme heitä itse pohtimaan ja löytämään vastauksia. Lapset saavat kokemuksen, että tietoa saa monelta taholta: kirjat, tabletit, älypuhelimet, toiset ihmiset, asiantuntijat, retkikohteet.

Suunnittelemme toiminnan siten, että lapsilla on aikaa käsitellä oppimaansa ja kokemaansa.

Iloitsemme yhdessä onnistumisista ja pettymysten kohdatessa etsimme yhdessä lasten kanssa keinoja ja välineitä tilanteen ratkaisemiseksi.

Vahvistamme lasten tunnetaitoja sanoittamalla ja käsittelemällä tunteita eri tavoin; kirjallisuuden, draaman, tunnekorttien avulla ja niistä keskustellen. Lapset oppivat huomioimaan toisten tunteita sekä käyttäytymään kulloisessakin tilanteessa hyväksyttävällä tavalla. Tähän kuuluu myöskin käsitys siitä, millainen on hyväksyttävä kosketus itseä ja toisia kohtaan.

Yhteistyö ja viestintä

Yhteistyön pohjana on avoin ja toista kunnioittava vuorovaikutus.

Teemme jokaiselle lapselle varhaiskasvatussuunnitelman yhdessä huoltajien kanssa. Lapsen osallisuus suunnitelmaan tulee havaintojen, haastattelujen ja keskustelujen kautta.

Haku- ja tuontitilanteissa keskustelemme lyhyesti huoltajien kanssa lapsen päivän tapahtumista ja kokemuksista. Lähetämme lisäksi säännöllisiä tiedotteita pidemmän aikavälin toiminnasta ja sen tavoitteista.

Molemmissa päiväkodeissa toimii aktiivinen vanhempaintoimikunta, joka omalta osaltaan lisää perheiden keskinäistä yhteisöllisyyttä, samoin kuin päiväkotien järjestämät yhteiset tapahtumat ja juhlat.

Pk Laajasuo on yhdessä Pohjois-Haagan ala-asteen ja alueen muiden päiväkotien kanssa mukana inklusiivisen varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kehittämishankkeessa, joka on osa kaupunkistrategian mukaista Mukana-hanketta.

Dokumentointi, arviointi ja kehittäminen

Käytössämme olevat pedagogisen dokumentoinnin välineet:

Lasten kansiot, valokuvat, videot, kirjatut havainnot, lasten haastattelut, keskustelut – mm tuumaustauko

Toiminnan arviointi

Suunnittelemme toiminnan siten, että siihen sisältyy myös yhdessä lasten kanssa käytävä keskustelu ja arviointi. Arvioinnin ja tekemiemme havaintojen pohjalta teemme jatkosuunnitelmat, joihin lapset antavat omia ehdotuksia kehitystasonsa mukaisesti

Olemme sopineet kokousrakenteen, johon sisältyy systemaattinen arviointi suhteessa tavoitteisiin sekä viikoittaisissa talonkokouksissa että tiimipalaverissa

Teemme arviointia näkyväksi huoltajille erilaisissa tiedotteissa ja lasten vasu-keskusteluissa huoltajat myös osallistuvat arviointiin. Tällöin apuna ovat kaikki käytössämme olevat pedagogisen dokumentoinnin välineet.

Huoltajat arvioivat toimintaamme myös säännöllisissä asiakastyytyväisyyskyselyissä.